

UCZYMY SIĘ UCZYĆ

czyli o budowaniu
piramidy

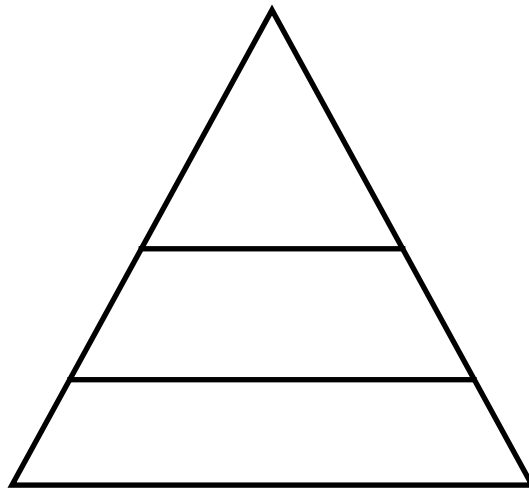
cykl dla klas 4–8

Uczymy się uczyć

czyli o budowaniu piramidy

Materiały usprawniające proces uczenia się
dla uczniów klas 4-8.

Wydanie pierwsze

Gdów 2022

Copyright Strefa Dobrej Edukacji & Małgorzata Czynnek

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, przetwarzanie oraz rozpowszechnianie jakiegokolwiek części tej publikacji bez zgody autora jest zabronione.

Spis treści

Wstęp.....	5
Część teoretyczna	
Temat 1 Moje uczenie się.....	6
Karta pracy 1.....	7-12
Temat 2 Moja motywacja.....	13-14
Karta pracy 2.....	15-21
Temat 3 Rzecz o planowaniu.....	22
Karta pracy 3.....	23-28
Temat 4 Zarządzanie czasem.....	29
Karta pracy 4.....	30-36
Temat 5 Cele małe i duże.....	37
Karta pracy 5.....	38-42
Część praktyczna	
Temat 6 Mnemotechniki.....	43-44
Scenariusz 1	45-49
Temat 7 Po drugiej stronie lustra, czyli metoda lekcji odwróconej.....	50
Scenariusz 2	51
Temat 8 Moje uczenie się- podsumowanie.....	52
Karta pracy 6.....	53-56

Wstęp

Kochani, materiały poruszają temat dobrze znany wszystkim uczniom. Myślę, że dobra organizacja nauki to klucz do wielu sukcesów. Pewnie zdaliście sobie sprawę, że przez lata edukacji prawie nikt nie pokazał skutecznych metod uczenia, nie powiedział jak uczenie można usprawniać, ale też nie nakierował co może być pomocne w uczeniu się. Niestety uczenie się kojarzone jest z przykrym obowiązkiem, nudą czy czymś, co jest niepotrzebne. Argumenty uczniów, które przemawiają za bezsensownością uczenia się są słuszne. Uczniom brakuje przekonania, że nauka ma sens. Przecież my tak samo doskonale pamiętamy, że wielokrotnie traciliśmy motywację i zapał do nauki. Wielu z nas uczyło się, aby zdać czy dostać dobrą ocenę, a nie aby rozwijać się czy nauczyć się czegoś dla samego siebie. Czy w ogóle w młodzieńczym wieku szkolnym jest możliwość postrzegania nauki w takich aspektach?

Tworząc karty w tej tematyce na pewno chciałam przyjrzeć się temu jak wygląda uczenie się uczniów, czy można coś zmienić, spróbować inaczej. Na proces uczenia składa się wiele czynników jak chociażby zarządzanie czasem, motywacja, wyznaczanie celów czy organizacja nauki. Uczenie się to nie tylko powtarzanie materiałów z lekcji. W trakcie tworzenia kart zaczęłam dostrzegać, że jest to naprawdę szeroki temat. Mam wrażenie, że tylko odkopałam wierzchołek jakiejś góry. Choć myślę, że może nawet dobry jest ten mały wierzchołek.

Każdy temat opatrzony jest moim komentarzem, aby wprowadzić w tematykę, ale też zainspirować do własnych poszukiwań czy podjęcia refleksji z uczniami na określony temat. W każdym temacie z części teoretycznej znajduje się pięć zadań do wykonania, które są ściśle powiązane z danym zagadnieniem. Każdy temat zakończony jest KARTĄ REFLEKSJI, która stanowi ważny punkt podsumowania całości i zebrania własnych spostrzeżeń ucznia w jednym miejscu. Tematy z części praktycznej zawierają konkretne propozycje na zajęcia.

Zagadnienia są swego rodzaju cyklem, który może stanowić spójną całość, ale nie musi. Pojedynczy poruszany temat również wniesie coś ważnego w kwestii uczenia się. Oczywiście w zadaniach w kartach nie ma kryterium poprawnych odpowiedzi, a zdecydowanie liczy się otwartość ucznia i autentyczność.

Życzę owocnej pracy i rozbudzania ciekawości tematem uczenia się, który nie jest zarezerwowany tylko dla uczniów.

Małgorzata Czyrnek- Strefa Dobrej Edukacji

e-mail: witaj@strefadobrejeduacji.pl

witryna: <https://strefadobrejeduacji.pl/>

Temat 1

„Moje uczenie się”

Na początek warto omówić z uczniem jego dotychczasową organizację nauki. Tutaj warto rozróżnić co dotychczas może sprawiać trudność w uczeniu się i jak można to zmienić oraz jakie aspekty można usprawnić (jeśli nie wszystko będzie możliwe do zmiany). Warto uświadomić sobie, że proces uczenia się jest nie zawsze łatwy, a wymaga poświęcenia mu czasu i uwagi.

Zobrazowanie umiejętności uczenia się można porównać do procesu nabycia jakiejś umiejętności np. jazdy na rowerze.

„Gdy uczymy się jeździć na rowerze najpierw jeździmy na specjalnym czterokołowym, używamy kasku, ochraniaczy. Z czasem jedno koło może być odkręcone i możemy jeździć z trzema kołami (dwa główne i boczne). Bardzo często osoba ucząca nas, kontroluje naszą jazdę i czuwa, abyśmy nie stracili równowagi, ale też pilnuje, by nie doszło do upadku. Z czasem, gdy czujemy się pewniej, próbujemy jeździć na rowerze z dwoma kołami. Na początek zaczynamy od krótkich i łatwych tras, aby potem przejść do coraz to dłuższych i trudniejszych. Początkującym osobom nie jest obcy upadek na rowerze, ale to wszystko ma usprawnić naszą jazdę. Droga do sukcesu niejednokrotnie naznaczona jest porażkami, a my możemy ćwiczyć naszą wytrwałość. Nawet jeśli już umiemy jeździć na rowerze niezbędne jest zachowanie ostrożności oraz jeżdżenie w kasku.”

Do nauki jazdy na rowerze niezbędne są: czas, cierpliwość, determinacja oraz wiara w to, że damy radę. Gdy wierzymy w siebie mamy więcej siły, aby podjąć pewnym wyzwaniom i nauka nowych umiejętności wychodzi nam o wiele lepiej.

Kiedy uczymy się jeździć na rowerze musimy starać się, ale też jest nam o wiele łatwiej, gdy możemy liczyć na wsparcie drugiej osoby.

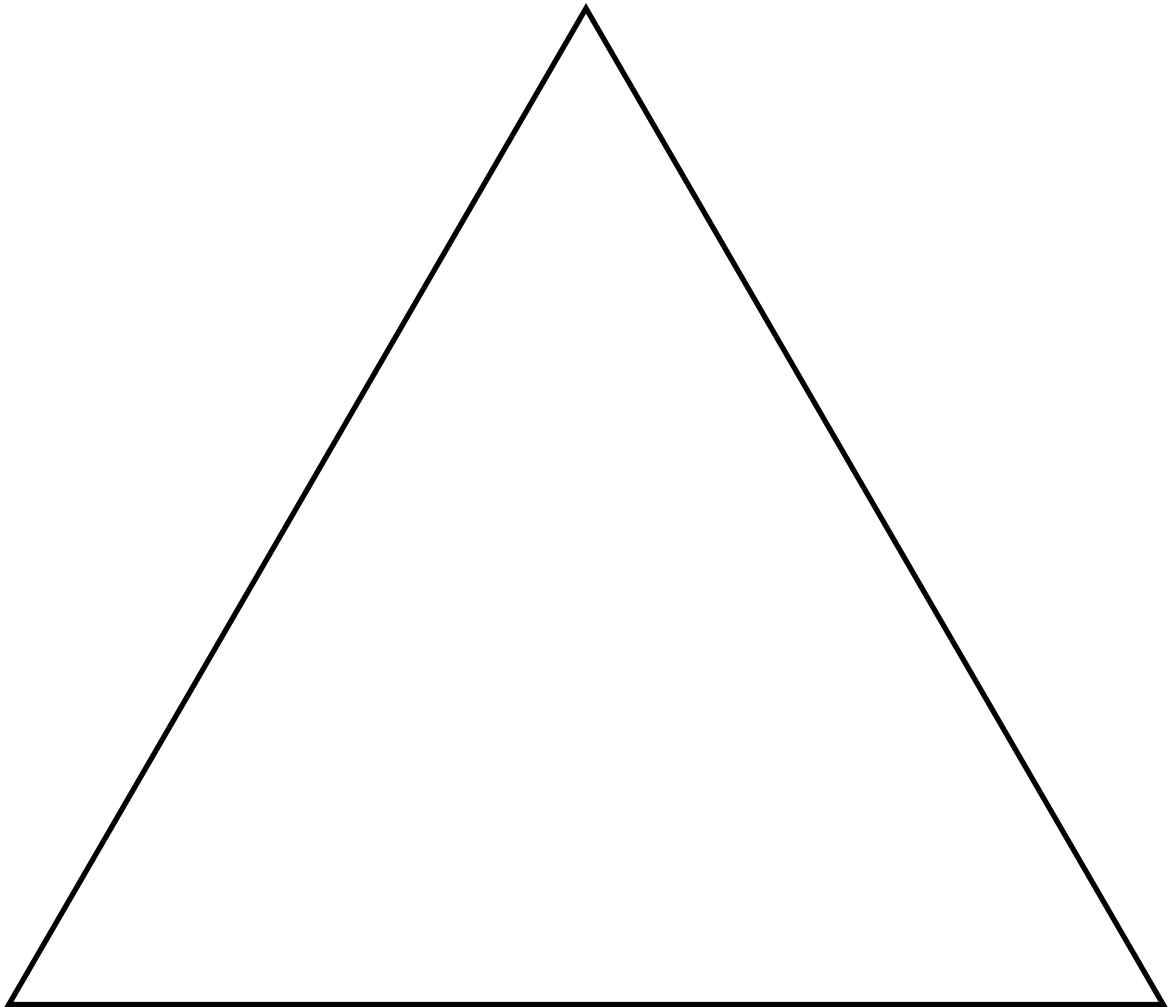
Proces uczenia się może wydawać się żmudny i trudny, jednak można spróbować zrozumieć co jest dla nas dobre w uczeniu się i znaleźć dobre rozwiązania dla siebie.

Warto uzmysłwić sobie, co będzie nam pomagało w tym procesie uczenia się oraz jak możemy pomóc sobie, aby ten proces był mniej uciążliwy.

Najważniejszym krokiem jest poznanie. Dzięki temu możemy zrozumieć jakie umiejętności powinniśmy usprawniać, aby proces uczenia się przebiegał sprawniej i był przyjemniejszy. Dlatego też pierwszy temat skupia się na poznaniu i zrozumieniu dotychczasowych nawyków oraz przyjrzeniu się im badawczym okiem.

1. Wyobraź sobie, że Twoim zadaniem jest wybudowanie piramidy. Co będzie Ci potrzebne, aby tego dokonać?

/Weź pod uwagę zarówno aspekt materialny (np. materiały, narzędzia) jak i zasoby, które nie są widoczne (umiejętności, czas, chęć, zaangażowanie). Zastanów się czy możesz dokonać tego w pojedynkę czy będzie konieczna pomoc innych osób./

2. Odpowiedz na poniższe pytania zgodnie z własnymi odczuciami.

Jak myślisz, czy możliwe byłoby wybudowanie piramidy w pojedynkę, bez pomocy drugiej osoby?

TAK

NIE

Czy możliwe byłoby wybudowanie piramidy w jeden dzień?

TAK

NIE

Czy możliwe byłoby wybudowanie piramidy bez właściwych narzędzi?

TAK

NIE

Czy możliwe byłoby wybudowanie piramidy bez potrzebnych umiejętności?

TAK

NIE

Czy możliwe byłoby wybudowanie piramidy bez chęci i zaangażowania?

TAK

NIE

3. Do budowy piramidy potrzebne są różnorodne zasoby, podobnie jest z procesem uczenia się. Niestety na drodze mogą pojawiać się różne przeszkody. Przyjrzyj się poniższym opcjom i zaznacz te, które najbardziej mogą odnosić się do Twojego procesu uczenia się.

CZAS

nauka zajmuje mi mało czasu (uczę się tylko tego, czego muszę)

kiedy się uczę, chcę zrobić to szybko, aby mieć spokój

uczenie się rozwleka się w czasie, gdyż ciężko mi się za nie zabrać

nie poświęcam nauce tyle czasu, ile powinienem/ powinnam

wydaje mi się, że na wszystko brakuje mi czasu i nie wiem skąd to wynika

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

nie mam motywacji do nauki

raczej nie lubię się uczyć, robię to, bo muszę

czuję ogromną niechęć do nauki

trudno mi się skoncentrować na nauce

nie angażuję się w naukę

moje uczenie się jest niezaplanowane

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

nie mam specjalnego miejsca do nauki

raczej nie stosuję żadnych metod ułatwiających uczenie się

nie korzystam z żadnych pomocy ułatwiających naukę

nikt nigdy nie pokazał mi, jak się uczyć

nie mam osoby, która mogłaby mi pomóc w nauce

nie korzystam ze wsparcia innych w nauce

4. Poniżej znajdują się dwa bloki. W pierwszym uzupełnij, jak postrzegasz swoją naukę, a w drugim bloku wpisz co chciałbyś/ chciałybyś zmienić w swoim procesie uczenia się.

/W pierwszym bloku weź pod uwagę CZAS (ile czasu poświęcasz nauce), ORGANIZACJA (czy planujesz proces uczenia się), POMOC (czy korzystasz z pomocy innych osób lub innych form wsparcia (np. platformy), PODEJŚCIE (jak traktujesz naukę, czy jest dla Ciebie ważna, czy chce Ci się uczyć, czy raczej uczysz się, bo musisz albo czasem wcale się nie uczysz).

W drugim bloku wyobraź sobie, że nauka jest dla Ciebie przyjemna i bardzo lubisz się uczyć. Co musiałoby się zmienić, abyś właśnie tak postrzegał/a proces uczenia się?/

Jak ja widzę swój proces uczenia się?

Co bym zmienił/a w procesie uczenia się?

5. Uzpełnij poniższą tabelkę zgodnie z własnymi odczuciami.

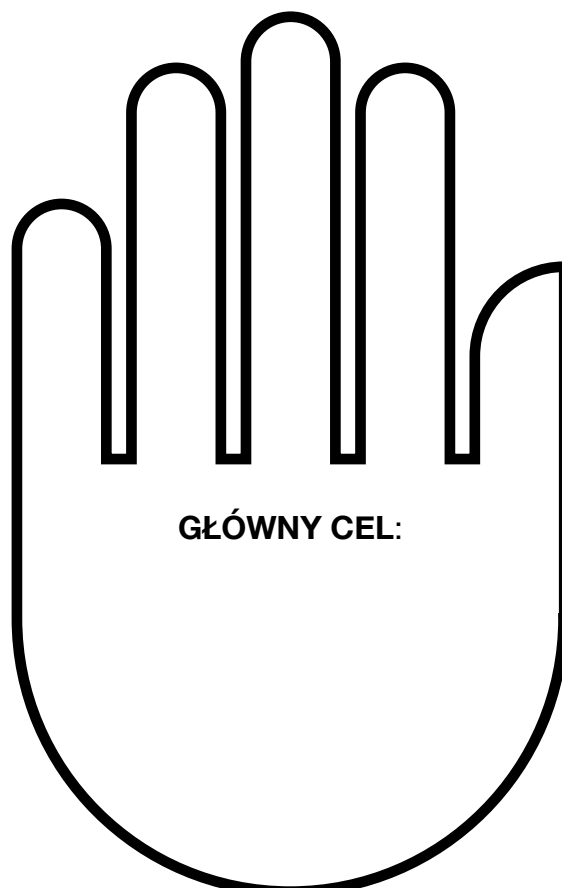
/Zastanów się jakie czynniki utrudniają Twój proces uczenia się. Mogą być to czynniki odnoszące się do nauki w szkole (np. zbyt duża ilość materiału) albo odnoszące się do Twojego procesu uczenia się (np. postawa niechęci, brak wsparcia).

PRZESZKADZA MI W NAUCE I MAM NA TO WPŁYW	PRZESZKADZA MI W NAUCE I NIE MAM NA TO WPŁYWU

MOJA NAUKA

Zastanów się jaki główny cel chciałbyś/ chciałybyś postawić sobie w kontekście uczenia się. Zapisz go w centralnym miejscu dłoni. Natomiast mniejsze cele zapisz w poszczególnych palcach dłoni.

KARTA REFLEKSJI

Jakbym
podsumował/a mój proces
uczenia się?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Co powinnam
zmienić w swoim procesie
uczenia się?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Nie muszę mieć
najlepszych wyników, ale moim
sukcesem może być:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Moje spostrzeżenia:

.....
.....
.....
.....